

Ospitaleetan euskara bultzatzeko hitzarmena

EUSKARAREN ERAKUNDE PUBLIKOAK eta Euskal Kostaldeko Ospitaleek egin dute hitzarmena, hiru urterako balioko duena. EEPk lehenengo urtean 3.000 euroko diru-laguntza eskainiko die, bigarrenengoan 2.000 eurokoa, eta hirugarrenengoan 1.000 eurokoa. Ospitaleetan, besteak beste Baionakoan eta Donibane Lohizunekoan, euskara sustatu nahi dute. Hitzarmena sinatu dutenen ustez, integrazioa eta konfiantza lortzeko bektore garrantzitsu izan daiteke hizkuntza.

Ahokoan eta idatzizkoan, bietan hartuko dituzte neurriak. Idatzizkoari dagokionez, seinaleak euskaraz jarriko dituzte, webgunea euskaratuko dute eta prebentzio kanpainak euskaraz ere egingo dituzte.

Ahokoari dagokionez, euskaraz (asko edo gutxi) dakiten langi-

leekin egingo dute lan. Haiei baliabideak emango zaizkie euskara erabil dezaten, eta besteak beste prestakuntza eskainiko zaie. Hitzarmena EEPren eta Euskal Kostaldeko Ospitaleen artean sinatu bada ere, *Ospitalean Euskaraz* langileen boluntario taldea izan da bultzatzaile. Ospitaleetan, euskaraz aritzeko gai diren langileak identifikatuko dituzte, eta nahi izanez gero, euskaraz dakitela adierazten duten txartelak erabili ahal izango dituzte. Batek “Euskaraz mintza gaitezke” leloa izango du eta besteak “Euskara ikasten ari naiz”.

Michel Glanes Euskal Kostaldeko Ospitaleetako zuzendariaren ustez, hizkuntzaren erabilera terapeutikoa egokia da: “Momentu batzuetan edozein motibaziori heldu behar zaio sendatu edo bizi ahal izateko, eta horretarako ona izan daiteke”.

Anjel Lertxundik *Berrian* esanak:

“Zuzendariak filmaren euskarazko tituluari eutsi diote, *Loreak*, beste hizkuntzetan ere. Bernardo Atxagak *Obabakoak* gorde zuen han-hemengo itzulpenetan. *Illeta* eta *Zigor* gisa ezagutzen ditugu, gaztelaniaz ari garenean ere, Escuderoen bi obra nagusiak. *Osasuna* da gorritxoaren futbol-taldea, *Oberena* peña alaiaren grazia. Zenbat *Ternua* markako jantzi ez ote dute saldu festa bukatu berrietan! Denbora gutxian *Zinemaldia* marka lortu du oraintsu arte *Festival de Cine* zenak. Beste hizkuntzetan ere ikasi zuten *Lehendakari* edo *Ararteko* esaten. *Giro*, *Tour* eta *Vueltarekin* batera badaukagu *Itzulia* ere... Euskaratik mundura hartutako erabakiak dira, jatorrizko hizkuntzaren barne-logikaren hariarekin albainduak.

Sukaldea galtzen denean, ordea, *Basque Culinary Center* jaiotzen da, *orain!* oihuaren oihartzuna itzaltzen du *now!* modernoak, txiste triste bat da euskal selekzioaren errebindikazioa etxean jokatzeko dela ahaztea...”

EKONOMIAREN TALAIAN • TERMOMETROA

Urte berrirako helburuak eta desioak

HASI BERRI DUGUN URTEAN, dauzkagun desioak helburu betetzea nahiko genuke sozio-ekonomia zutabe honetatik. Atzean utzi duguna ustelkeriaren urtea izan da, prekarietatearena, langabeziarena, pobrezia eta bazterketa sozialaren urtea. Hori guztia egungo sistema ekonomikoak ekarri du, kapitalismoak, nahierara ibili delako eta munduko eta herrialdeetako ekonomia gidatu duelako, herritarrek aukeratu ez duten arren.

Sistema ekonomiko alternatiboa nahiko genuke, ekonomia soziala eta solidarioa bere egingo dituen, funtsezko baloreetan oinarritua, hala nola elkartasuna, giza duintasuna, justizia soziala, ingurumen politika jasangarria, merkataritza justua, gardentasuna eta demokrazia. Hori lortuko bagenu, gutxieneko soldatek, pentsioek, diru-sarrerak bermatzeko errentek, langabezia sariak, menpekotasunagatiko diru-laguntzek eta bestelako prestazio sozialek pobrezia-maila gainditu beharko lukete. Maila hori 1.000 euro inguruan dago, baina gutxieneko soldata 648 eurokoa da, langabezia saria berriz 428 eurokoa, eta alarguntzako pentsioa maiz ez da iristen 700 eurora.

Baina horretarako politika ekonomikoetan erabateko aldaketa behar da, euskaldunen subiranotasun ekonomikoa eta lan-harremanen euskal esparrua ere errespetatu, sustatu eta defendatuko dituen sistema behar baitugu. Politika ekonomiko horrek zentzuzko kontsumoa bultzatu behar luke ekonomia haz dadin, baina horretarako beharrezkoa da soldata ere haztea. Enplegu duina ere sortu behar da. Eta iruzur fiskalari gogor egin; paradisu fiskalak ezabatu eta iruzurgileak identifikatu behar dira. Gehien duenari zerga gehiago jarri behar zaizkio; enpresa eta multinazionalak ordaindu ditzatela dagozkien zergak. Eta azkenik, murriztu behar da militarren eta monarkiaren gastua, eta baita alferrikakoak diren AHT gisako azpiegitura erraldoietan egiten diren xahuketak ere. Ea helburu eta desio horiek betetzen doazen. Herritar bakoitzaren ekarpena funtsezkoa izango da horretarako, baita mugimendu sozial, sindikal eta politikoena ere.

Juan Mari Arregi

